

Lauku atbalsta dienests

**LEADER projekti biedrības “Preiļu –
Līvānu novadu partnerība “KŪPĀ””
teritorijā iepriekšējā plānošanas periodā**

2024

Lauku atbalsta
dienests

LEADER projekts no ieceres līdz realizācijai

Vietējā rīcības grupa – partnerība izsludina atklātu projekta iesniegumu pieņemšanas kārtu: LAD tīmekļvietnē www.lad.gov.lv un attiecīgās partnerības tīmekļvietnē tiek publicēts paziņojums.

1 mēneša laikā notiek projektu pieņemšana. Ja tiek izsludināta nepārtrauktā kārtā – tad līdz paziņojumā norādītajam termiņam. Projekts ir jāiesniedz LAD Elektroniskās pieteikšanās sistēmā.

1 mēneša laikā partnerība izvērtē projekta iesnieguma atbilstību vietējās attīstības stratēģijā iekļautai rīcībai.

Lauku atbalsta
dienests

Partnerība pieņem vienu no lēmumiem:

- lēmumu par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijai;
- lēmumu par projekta neatbilstību vietējās attīstības stratēģijai;
- lēmumu par projekta noraidīšanu, jo tas neiegūst minimālo punktu skaitu atbilstoši vērtēšanas kritērijiem;
- lēmumu par projekta noraidīšanu, jo piešķirtais punktu skaits publiskā finansējuma iegūšanai attiecīgajā kārtā nav pietiekams.

10 darbdienu laikā projektus, par kuriem ir pieņemts lēmums par atbilstību vietējās attīstības stratēģijai, partnerība iesniedz LAD.

Lauku atbalsta
dienests

LAD 3 mēnešu laikā izvērtē projektu atbilstību 10.10.2023. MK Nr.580 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervencē “Darbību īstenošana ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana”” un 07.03.2023. MK Nr.113 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējā kārtība lauku un zivsaimniecības attīstībai”.

Ja projekta izvērtēšanai nepieciešams papildus laiks faktu pārbaudei, lēmuma pieņemšanas termiņu pagarina, bet ne ilgāk kā līdz 12 mēnešiem no projekta iesnieguma iesniegšana brīža

Pēc projekta izvērtēšanas LAD pieņem:

- lēmumu par projekta iesnieguma atbilstību publiskā finansējuma saņemšanas nosacījumiem un projekta iesnieguma apstiprināšanu;
- lēmumu par projekta iesnieguma apstiprināšanu un nosaka izpildāmos nosacījumus;
- lēmumu par projekta iesnieguma apstiprināšanu un publiskā finansējuma samazināšanu;
- lēmumu par projekta iesnieguma noraidīšanu.

Lauku atbalsta
dienests

Projekta īstenošanas laiks:

- ja tiek veikta būvniecība - **līdz 2 gadiem** no LAD lēmuma par projekta apstiprināšanu;
- “Jaunieši iniciatīvas” – **līdz 18 mēnešiem** no LAD lēmuma par projekta apstiprināšanu;
- “Lauku biļete” – līdz 36 mēnešiem no LAD lēmuma par projekta apstiprināšanu
- Pārējiem projektiem – **līdz 1 gadam** no LAD lēmuma par projekta apstiprināšanu.

Lauku atbalsta
dienests

Projekts jāuzsāk īstenot **6 mēnešu laikā** pēc dienas, kad stāties spēkā LAD lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

Pēc projekta vai tā daļas īstenošanas, **bet ne vēlāk kā 5 darbdienu laikā** pēc LAD lēmumā par projekta iesnieguma apstiprināšanu noteiktā projekta īstenošanas termiņa beigām, atbalsta saņēmējs LAD iesniedz maksājuma pieprasījumu.

Lauku atbalsta
dienests

Projektu uzraudzība

Projektu uzraudzības periods sākas no pēdējā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas LAD:

- ir **5 gadi**, izņemot:
- uzņēmējdarbības projektiem, kas iesniegti aktivitātē “Vietējās ekonomikas stiprināšanas aktivitātes”, ja attiecināmās izmaksas nepārsniedz EUR 50000.00 pēc atbalsta saņēmēja izvēles var noteikt **3 gadu** ilgu periodu;
- ja projekts saistīts ar darbinieku produktivitātes kāpināšanu – uzraudzības periods ir **18 mēneši**;
- ja projektā ir tikai ar mācību izmaksas un ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kas nepieciešamas atbalsta pretendenta produktu vai pakalpojumu atpazīstamības tēla veidošanai, tostarp dalības maksa izstādēs un vietējo ražotāju tirgū, **uzraudzības periodu nepiemēro**.

Lauku atbalsta
dienests

Projekta uzraudzības laikā atbalsta saņēmējs projektā par publiskā finansējuma līdzekļiem iegūtos pamatlīdzekļus un izveidoto infrastruktūru:

- izmanto tikai projektā paredzētajām darbībām;
- neatsavina un nepatapina;
- neizīrē vai neiznomā, ja vien tas nav paredzēts saskaņā ar pasākuma un projekta atbalstāmām darbībām un tā dēļ nemainās projekta mērķis.

Uzņēmējdarbības projektiem, kas iesniegti aktivitātē “Vietējās ekonomikas stiprināšanas aktivitātes”:

- Sākot ar **4 gadu** vai **2 gadu** (ja noteikts 3 gadu uzraudzības periods) katru gadu **mēneša laikā** pēc gada pārskata iesniegšanas VID, jāiesniedz LAD pārskatu par saimnieciskās darbības rādītājiem iepriekšējā kalendārā gadā, tostarp par sasniegtajiem projekta rādītājiem;
- Ja īstenojot projektu, tiek izveidots **jauns tūrisma pakalpojums**, līdz pēdējā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas LAD un turpmāk visā uzraudzības periodā katru gadu kā tūrisma pakalpojumu sniedzējs ir iekļauts ar tūrisma jomas popularizēšanu saistītas institūcijas tīmekļvietnē.

Lauku atbalsta
dienests

Atbalsta saņēmējs projekta īstenošanas gaitā nekavējoties informē LAD:

- par nepieciešamību īstenot darbības, kas nav paredzētas projekta iesniegumā, bet ir saistītas ar projekta īstenošanu, kā arī par apstākļiem, kuru dēļ projektu nav iespējams īstenot. Projektā neparedzētās darbības var uzsākt tikai pēc LAD saskaņojuma;
- ja ir mainījusies atbalsta saņēmēja atbilstība atbalsta saņemšanas nosacījumiem

Lauku atbalsta
dienests

Uzņēmējdarbības projekts (iepriekšējā periodā):

- jaunu produktu un pakalpojumu radīšana, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšana, to realizēšana tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana;
- lauksaimniecības produktu pārstrāde;
- vietējās produkcijas realizēšanai paredzētās vides radīšana vai labiekārtošana;
- darbinieku produktivitātes kāpināšana.

Aktivitāte “*Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas*”

Lauku atbalsta
dienests

Realizēti uzņēmējdarbības projekti:

- tūrisma un atpūtas vietu izveidošana un pilnveidošana – 22 projekti
- lauksaimniecības produktu pārstrāde – 9 projekti
- auto servisu darbība – 6 projekti
- skaistumkopšanas joma un sports – 8 projekti
- ražošanas attīstība – 18 projekti
- pakalpojumu attīstība – 9 projekti

Lauku atbalsta
dienests

Biežāk pieļautās kļūdas projekta sagatavošanas, realizācijas un uzraudzības periodā

Lauku atbalsta
dienests

Projekta iesnieguma veidlapā norādāmā informācija:

- Netiek uzrādītas visas Atbalsta pretendenta rīcībā (īpašumā un nomā) esošās ēkas, būves, tehnika un iekārtas – jānorāda arī citos projektos veiktās iegādes, kā arī jānorāda, ja tehnika vai iekārta tiks papildināta vai aizstāta.
- Projekta mērķis – konkrēts un maksimāli īsi definēts.
- Tiek norādīta Projekta ietekme uz klimata pārmaiņām – vairumā gadījumu nav saistības ar klimata pārmaiņām.
- Kļūdaini aprēķinātas projekta sagatavošanas un vispārējās izmaksas – to reglamentē ZM metodika.
- Netiek norādītas pārējās neattiecināmās izmaksas.

Lauku atbalsta
dienests

Iesniedzamie dokumenti:

- Ja nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstenot projektu un uzstādīt **stacionāros pamatlīdzekļus**, atbalsta pretendents nomā vai patapina - jāiesniedz nomas vai patapinājuma līgums, kas noslēgts vismaz uz 7 gadiem no projekta iesniegšanas dienas.
- Ja paredzēta jauna **būvniecība, pārbūve, novietošana, būves ierīkošana, restaurācija, vai atjaunošana** – un īpašumu, kurā paredzēts īstenot projektu, atbalsta pretendents nomā, - iesniedz ilgtermiņa nomas līgumu, kurš reģistrēts Zemesgrāmatā un nomas līguma termiņš nav īsāks par 7 gadiem no projekta iesniegšanas dienas.
- Ja paredzēta **pamatlīdzekļu iegāde, kas nav stacionāri novietojami** (ja vien projektā plānotās aktivitātes neīsteno noteiktā telpā), iesniedz saskaņojumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku par pamatlīdzekļu novietošanu vai uzglabāšanu, kas noslēgts vismaz uz 7 gadiem no projekta iesniegšanas dienas.

Lauku atbalsta
dienests

Iepirkumu dokumentācija:

- Iztrūkst tehniskā specifikācija, kā rezultātā piedāvājumi nav savstarpēji salīdzināmi. Ja konkrēta prece (piemēram konkrētas markas un modeļa dators) ir atrodama vismaz divos internetveikalos, tad tehniskā specifikācija var nebūt.
- Tehniskajā specifikācijā definētas ļoti detalizētas prasības, kas rada problēmas atrast otru piedāvājumu.
- Visi piedāvājumi (tāmes) satur vienādas kļūdas, šriftu, noformējumu, kas rada aizdomas par sarunātu iepirkumu.
- Mākslīgi sadārdzinātas tāmes (būvniecībā) pozīcijas un paaugstinātas cenas precēm.

Lauku atbalsta
dienests

Biežākās problēmas Projekta realizācijas un uzraudzības periodā:

- Pirms parakstīt preču pavadzīmi vai pieņemšanas – nodošanas aktu: pārbaudīt, vai veiktie darbi/piegādātā prece atbilst projektā un iepirkumā definētajām prasībām.
- Informēt Dienestu savlaicīgi par visām problēmām, kas rodas Projekta īstenošanas stadijā, saskaņot visas izmaiņas, kas rodas Projekta realizācijas gaitā.
- Informēt Dienestu par visām problēmām Projekta uzraudzības periodā – 5 gadu period.
- Ja tiek mainīta projekta realizācijas vieta – informēt Dienestu.

*Atbalsta pretendents projektā pierāda gatavību projekta īstenošanai –
pārzina savu biznesa plānu un drošas finanšu vadības principus:*

- Projekta tabula “Projekta apraksts un tā nepieciešamības pamatojums”
- Projekta tabula “Ražošanas un tehnoloģisko procesu apraksts, pakalpojumu sniegšanas apraksts”
- Projekta tabula “Tirgus analīze, konkurentu novērtējums, to piedāvāto preču un pakalpojumu apraksts”
- Projekta tabula “Projekta finansēšanas avoti”

Atbalsta pretendents projektā norāda, ka plānotās projekta izmaksas un ar tā saimniecisko darbību saistītās izmaksas un plānotie resursi atbilst gaidāmajiem rezultātiem, ievērojot pareizas finanšu vadības principu, ko veido:

- saimnieciskuma,
- lietderības,
- efektivitātes princips.

*Atbalsta pretendents finanšu plānā apliecina savas
saimnieciskās darbības ekonomisko dzīvotspēju un spēju īstenot
projektu un sasniegt projekta mērķus.*

- Projekta tabula “Plānoto ieņēmumu atšifrējums un aprēķins par gadu, kad tiks sasniegti rādītāji”
- Projekta tabula “Plānoto izdevumu atšifrējums un aprēķins par gadu, kad tiks sasniegti rādītāji ”
- Projekta tabula “Esošo un plānoto ieņēmumu un izdevumu kopsavilkums”

**EKONOMISKĀS DZĪVOTSPĒJAS RĀDĪTĀJAM – starpības starp
ieņēmumiem un izdevumiem – JĀBŪT POZITĪVAM**

Lauku atbalsta
dienests

PROJEKTA SASNIEDZAMIE RĀDĪTĀJI:

- **Neto apgrozījums** – sasniedz/palielina vismaz par 20% no projekta attiecināmo izmaksu summas vai par 10%, ja projekta attiecināmo izmaksu summa ir lielāka par 100 000 EUR
- **Darba vieta** – rada vismaz vienu jaunu darba vietu un saglabā esošās darba vietas.

Darba vieta – noslēgts darba līgums ar darbinieku, nosakot normālu darba laiku, vai vairākas darba vietas, ja tajās kopā nostrādāto stundu skaits kalendārā gadā atbilst normālam darba laikam un ja par šādu darbinieku tiek maksātas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

Lauku atbalsta
dienests

SAISTĪTIE UZŅĒMUMI: (I)

Komisijas 2014. gada 25.jūnija Regula (ES) Nr.702/2014 I pielikuma 3.panta 3.punkts.

“Saistīti uzņēmumi” ir uzņēmumi, kuru starpā pastāv kādas no šeit norādītajām attiecībām:

- a) uzņēmumam ir akcionāru vai locekļu balsstiesību vairākums citā uzņēmumā;
- b) uzņēmumam ir tiesības iecelt vai atlaist pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekļu vairākumu citā uzņēmumā;
- c) uzņēmumam ir tiesības īstenot dominējošu ietekmi pār citu uzņēmumu saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar šo uzņēmumu, vai saskaņā ar tā dibināšanas līguma klauzulu vai statūtiem;
- d) uzņēmums, kas ir cita uzņēmuma akcionārs vai loceklis, vienpersoniski kontrolē akcionāru vai locekļu vairākuma balsstiesības minētajā uzņēmumā saskaņā ar vienošanos, kas panākta ar pārējiem uzņēmuma akcionāriem vai locekļiem.

Lauku atbalsta
dienests

SAISTĪTIE UZŅĒMUMI: (II)

Uzņēmumi, kurus saista kādas no šīm attiecībām, ko nodrošina fiziska persona vai fizisku personu grupa, kuras kopīgi darbojas, arī ir uzskatāmi par saistītiem uzņēmumiem, ja tie pilnīgi vai daļēji darbojas tajā pašā konkrētajā tirgū vai blakustirgos. Par “blakustirgu” uzskata ražojuma vai pakalpojuma tirgu, kas ir tieši augšupējs vai lejupējs no konkrētā tirgus.

Lauku atbalsta
dienests

Paldies par uzmanību!

<https://www.lad.gov.lv/lv>

Tālr. 371 67095000